Lieta Nr. C28357714

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2015.gada 29.janvārī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese **J.Bebriša**
ar tiesas sēdes sekretāri **I.Šali**
piedaloties prasītājai **/pers. A/**
atbildētājas pārstāvei **B.Tamanei**,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **/pers. A/ prasībā pret Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību "Lielupe-21" par prasības maksāt naudu kooperatīvajos fondos atzīšanu par nelikumīgu.**

Aprakstošā daļa

/pers. A/ (turpmāk prasītāja) cēla Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā prasību pret Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību "Lielupe- 21" (turpmāk atbildētāja) par prasības maksāt naudu kooperatīvajos fondos atzīšanu par nelikumīgu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 28.septembrī uz Dāvinājuma līguma pamata prasītāja ieguvusi īpašumā dzīvokļa īpašumu, kas atrodas /adrese/. Īpašumtiesības uz šo īpašumu ir reģistrētas zemesgrāmatā (Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. 1000 0003 6343 - 75, kadastra numurs: /numurs A/). Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, kurā atrodas dzīvokļa īpašums, realizē brīvprātīga dzīvokļu īpašnieku apvienība - Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība "Lielupe-21", kas ir saimniecisks nekomerciāls subjekts. Atbildētāja apsaimniekošanā esošā dzīvojamā māja /adrese/, Rīgā ir dzīvokļu īpašnieku kopīpašums.

Prasītāja nav Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Lielupe-21" biedre un starp prasītāju un atbildētāju dzīvojamās mājas prasītājas kopīpašuma daļas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgums nav noslēgts. Prasītājai arī nav nekādu citu ne rakstisku, ne mutisku vienošanos un saistību attiecībā ar atbildētāju.

Piestādītajos ikmēneša komunālo maksājumu rēķinos ir pozīcija „Mājas vecāko līdzekļu fonds", kuru prasītāja regulāri un pēc labākās sirdsapziņas apmaksāja, kā arī visu piestādīto rēķinu. Rēķins ir dokuments, kurā ir aprakstīta maksājuma summa un izteikta prasība to apmaksāt. Līdz 2013.gada beigām maksājuma apmērs šajā fondā bija 0,98 Ls (1,39 *euro*). No 2014. janvāra minētā maksājuma apmērs ir 1,47 *euro*. Pārejot uz *euro*, minētā maksājuma apmērs palielinājās par 5,76% bez jebkādiem paskaidrojumiem. Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvajos aktos nav tāda jēdziena kā „mājas vecāko līdzekļu fonds". 2012. gada 13.februārī prasītāja rakstveidā vērsusies pie atbildētāja ar lūgumu izskaidrot, kāds ir šāda fonda radīšanas likumiskais pamats un kādi ir atbildētāja juridiskie pamatojumi pieprasīt veikt ikmēneša maksājumus minētajā fondā. 2012.gada 20.martā savā atbildē atbildētājs paskaidroja, ka „2008.gada 29.novembra Sabiedrības biedru kopsapulce pieņēma nolikumu par "Mājas vecāko fonda izlietošanu". Maksa tika noteikta - 0,02 Ls kv.m. Prasot no prasītājas veikt ikmēneša maksājumus mājas vecāko līdzekļu fondā, atbildētājs uzliek prasītājai par pienākumu pildīt savu pieņemto nolikumu, t.i., kooperatīvās sabiedrības biedra pienākumus, kurā prasītāja nav iestājusies un tās biedra pienākumus nav uzņēmusies. Saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likuma 3. panta 1. punktu, 21. panta 1. daļas 1. punktu un 2. punktu tikai kooperatīvās sabiedrības biedriem jāpilda tās pārvaldes institūciju lēmumi. Saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likuma 2. panta 1. daļas 1. punktu sabiedrības biedru kopsapulces nolikums par „Mājas vecāko fonda izlietošanu" ir pieņemts tās biedru ekonomisko un sociālo vajadzību apmierināšanai. Atbilstoši Kooperatīvo sabiedrību likuma 3. panta 8. punktam kooperatīvās sabiedrības darbības izmaksas finansē biedri paši, veidojot uzkrājumus un sedzot zaudējumus. Latvijas Republikā spēkā esošie normatīvie akti neuzliek pienākumu personām, kuras nav kooperatīvo sabiedrību biedri, jebkādā veidā apmierināt minēto sabiedrību biedru ekonomiskās un sociālās vajadzības.

„Mājas vecāko līdzekļu fonda" iekļaušana ikmēneša komunālo maksājumu rēķinos tiek pozicionēta kā kooperatīvās sabiedrības pakalpojums. Kooperatīvo sabiedrību likumā tiek noteikts, kas ir kooperatīvās sabiedrības pakalpojumi, kam un uz kādiem nosacījumiem šie pakalpojumi tiek sniegti. Prasītāja norāda, ka nekādus pakalpojumus atbildētājai nebija pasūtījusi.

Prasītājas kā dzīvokļa īpašnieka pienākumi ir noteikti Dzīvokļa īpašuma likuma 10. pantā, kurā 8. punkts uzliek tam pienākumu pildīt dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtos lēmumus. Kooperatīvās sabiedrības darbības finanšu stimulēšana neietilpst prasītājas kā dzīvokļa īpašuma īpašnieka pienākumos.

Prasītāja lūdz tiesu atzīt atbildētājas prasību prasītājai maksāt naudu atbildētājas izveidotajā kooperatīvajā fondā - „Mājas vecāko līdzekļu fondā" par nelikumīgu un piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota uz Kooperatīvo sabiedrību likuma 1.pantu 8. punktu, 2. pantu 1.daļas 1.punktu, 3.panta 1.punktu un 8.punktu, 6.pantu, 11.pantu 3.daļu, 21.panta 1.daļas 1. un 2. punktu, 39. pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 3.pantu, 6.panta 1. daļas 1. punktu un 2.daļas, 7.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 1.pantu, 10.pantu 2. un 8.punktu, 13.panta 1. un 2.daļas, 15.pantau, 16.panta 2. daļas 9.punktu, 17.pantu, 18.pantu, 19.pantu, 20.pantu, 21. pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 2.punktu, 4.panta 2. un 3. daļas, Civilprocesa likuma 1.pantu, 5.pantu un

128.pantu.

Atbildētāja ir sniegusi paskaidrojumus par prasību(*lietas 37.-38.lapa*), kur norādīts, ka prasību neatzīst un lūdz to noraidīt. Atbildētāja norāda, ka darbojas saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likumu, sabiedrības statūtiem, Dzīvokļu īpašuma likumu un citiem likumiem. Sabiedrības mērķis ir nodrošināt dzīvokļu īpašnieku kopīpašumā esošās dzīvojamo māju pārvaldīšanu un apsaimniekošanu Rīgā Dzirciema ielā 87, 89, 91, Lidoņu ielā 22, 24, 26, 9,5, Stūres ielā 5 un Liliju ielā ielas 8.

2008.gada 16.aprīlī atbildētājs atkārtotā pilnvaroto kopsapulcē pieņēma tāmi 2008.gadam, kurā noteica dzīvojamo māju vecāko fondā iemaksāt 0,02 Ls no m^2 .

Sabiedrības augstākā pārvaldes institūcija - biedru kārtējā kopsapulcē 2008.gada 29.novembrī pieņēma nolikumu "Par mājas vecāko fonda izlietošanu".

Mājas vecākais ir mājas dzīvokļu īpašnieku pilnvarotā persona, kas izvirzīts no mājas dzīvokļu īpašnieku vidus. Viņš savus pienākumus var pildīt bez maksas, vai par to saņemt atlīdzību, par ko gada beigās lemj attiecīgo māju dzīvokļu īpašnieki.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma Pārejas noteikumu 13.punktu atbildētāja veica dzīvojamo māju pārvaldīšanas funkcijas bez pārvaldīšanas līguma.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā ir teikts, ka pilnvarotās personas, kuras izvirzītas no dzīvokļu īpašnieku vidus, palīdz organizēt pārvaldīšanas darbu un nodrošina komunikāciju ar dzīvokļu īpašniekiem, iepazīstinot tos ar Sabiedrības darbu.

Dzīvojamās mājas Lilijas ielā 8 dzīvokļu īpašnieku kopība nav pieņēmusi lēmumu neveikt iemaksas 0,02 Ls no m^2 mājas vecāko fondā.

2014.gada 1 .janvārī, pārejot uz Euro valūtu, mājas vecāko fonda tarifs latos tika pārrēķināts pēc kursa 0,702804, ievērojot matemātiskos pārrēķina principus , kas ir - 0,03 Euro no m^2.

Atbildētāja nav pieņēmusi nevienu lēmumu par savas finanšu darbības stimulēšanu. Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta 1.punktu atbildētāja veic dzīvojamo māju obligātās pārvaldīšanas funkcijas.

Prasītāja katrā savā iesniegumā uzsvēra, ka viņa nav Sabiedrības biedrs, ka viņai nav noslēgts līgums par kopīpašuma daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, viņai nav nekādu mutisku, ne rakstisku vienošanos un saistību ar atbildētāju. No prasītājas teiktā var secināt, ka viņa ir tikai dzīvokļa īpašniece, tātad privātpersona un kā privātpersonai nekādas atskaites nav jāsniedz, izņemot informāciju par komunālajiem maksājumiem. Lilijas ielas 8.mājas dzīvokļu īpašnieku kopība nav lēmusi par jebkādu atskaišu pieprasīšanu. Atbildētāja dzīvojamai mājai Lilijas ielā 8 sniedz visus pakalpojumus, kas nodrošina dzīvokļa īpašumu uzturēšanu kā Sabiedrības biedriem, tā arī tiem, kas nav sabiedrības biedri.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. A/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem, apstākļiem un lūdza to apmierināt. Norādīja, ka viņai pieder dzīvokļu īpašums daudzdzīvokļu mājā /adrese/, un šīs mājas pārvaldīšanu veic dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība „Lielupe-21". Viņa nav biedrības kooperatīvā biedre, un starp viņu un pārvaldītāju nav noslēgts apsaimniekošanas un pārvaldīšanas līgums, līdz ar to attiecības tiek regulētas pēc Latvijas Republikā spēkā esošās likumdošanas. Ikmēneša maksājumos ir tāda pozīcija, kā mājas vecāko līdzekļu fonds. Normatīvie akti neparedz mājas vecāko fonda terminu. Vērsās kooperatīvajā sabiedrībā ar jautājumu uz kāda pamata ir radīts minētais fonds. „Lielupe-21" atbildēja, ka 29.11.2008. sabiedrības biedru kopsapulce pieņēma nolikumu par mājas vecāko fonda izveidi. Tādā veidā viņai tiek uzlikts par pienākumu pildīt pieņemto nolikumu, jāpilda biedra pienākumi, ko nav uzņēmusies. Saskaņā ar Kooperatīva likuma 2.panta pirmās daļas 1.punktu nolikums ir pieņemts sabiedrības biedru ekonomisko un sociālo vajadzību apmierināšanai. Tātad, saskaņā ar minēto likumu kooperatīvā sabiedrība nevar uzlikt par pienākumu personām, kuras nav šo organizāciju biedri, pildīt organizācijas lēmumus. To apstiprina Rīgas Kurzemes rajona tiesas spriedumi un Augstākās tiesas Senāta spriedumi, kurus norādījusi prasības pieteikumā. Sakarā ar to, ka nebija saņēmusi atbildi pēc būtības, vērsās otro reizi, arī nesaņēma atbildi pēc būtības, bija norādītas nezināmas mājas par kurām bija kaut kas, bet citas mājas nevar lemt par viņai piederošo īpašumu. 2013.gada novembrī rakstīja kooperatīvajai sabiedrībai, lai atsūta mājas sapulces lēmumu, kur mājas iedzīvotāji būtu izteikuši priekšlikumu izveidot mājas vecāko līdzekļu fondu, kā arī vaicāja vai mājā ir mājas vecākais un kā ar viņu var sazināties, atbildi nesaņēma. Šajā gadā prasīja atskaiti par naudas izlietošanu un dokumentālo apstiprinājumu tam, atbildi nesaņēma. Izlasīja organizācijas statūtus, kuros teikts, ka vecākais veido saikni starp biedriem un valdi. Tā kā viņa nav biedre, šī saikne nav zināma un neredz labumu no tās savam īpašumam. Izdevumi par saiknes veidošanu ir jāsedz kooperatīvās sabiedrības biedriem. Minētais fonds tika pozicionēts kā pakalpojums. Kooperatīva likumā ir noteikts, kas ir sabiedrības pakalpojums un kāds tam mērķis, un kā pakalpojumi tiek sniegti. Patērētāju tiesību aizsardzības likums neuzliek viņai par pienākumu atmaksāt pakalpojumu, kuru nav pasūtījusi. Minētais fonds saskaņā ar Dzīvojamo māju likumu neietilpst dzīvojamās mājas obligāti veicamajās pārvaldīšanas darbībās. Pārvaldīšanas izdevumus nosaka paši dzīvokļu īpašnieki savā kopsapulcē nevis sabiedrības pārvaldes struktūras. Saskaņā ar dzīvokļu īpašumu likumu, tikai dzīvokļu kopība ir tiesīga lemt par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumu noteikšanu un maksāšanas kārtību. Šis likums viņai uzliek pienākumu pildīt dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtos lēmumus. Dzīvojamā māja Lilijas ielā 8 īpašnieku kopība kopsapulcē nebija izveidojusi šo fondu, nav ievēlēts mājas vecākais, nav noteikti šo personu pienākumi, ir noteikts veikt iemaksas fondā. Tā kā dzīvokļu īpašnieku kopība nav lēmusi par mājas vecāko līdzekļu fondu, uzskata, ka kooperatīva prasība veikt iemaksas šajā fondā ir nepamatota no personas, kura nav sabiedrības biedre, līdz ar to, lūdz tiesu atzīt prasību dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Lielupe-21" maksāt naudu izveidotajā kooperatīvajā fondā par mājas vecāko par prettiesisku. Lūdz piedzīt tiesas izdevumus. Vēlas piedzīt ceļa izdevumus, kas radušies ierodoties uz tiesas sēdi, viņa brauc ar automašīnu Mersedes 315 Sprint, degvielu tērē 10 litri uz 100 kilometriem. Degvielas čeki pievienoti lietai.

Atbildētājas pilnvarotā pārstāve /pers. B/(pilnvara lietas 49.lapa) tiesas sēdē prasību neatzina uz paskaidrojumos norādītajiem motīviem un paskaidroja, ka fonds izveidots 2008.gada 29.novembrī, kopsapulcē apstiprināts, ir nolikums par šī fonda izveidi, ir iekļauts tāmē un apstiprināts. Likums par dzīvokļu īpašumu stājās spēkā 01.01.2011. Fonda izveide ir likumīga un tiesiska un nav pretrunas ar spēkā esošo likumdošanu. Tas, ka prasītāja norāda, ka viņai nav nekādu attiecību ar kooperatīvu kā apsaimniekotājiem, tā ir viņas personīgā izvēle. Cik ir nosūtīti līgumi ar lūgumu nostiprināt šīs attiecības, viņa tās nav apstiprinājusi, ir atgriezusi līgumu atpakaļ bez paskaidrojumiem. Saskaņā ar dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumu pārejas

noteikumu 13.punktu, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība dzīvojamo māju pārvaldīšanas funkcijas veic bez pārvaldīšanas līguma. Darbojās pirms tika pieņemts likums par dzīvojamo māju pārvaldīšanu. Attiecībā uz māju vecākajiem, viņus izvēlas attiecīgo māju dzīvokļu īpašnieki paši savās kopsapulcēs. No 2014.gadā notikušās mājas sapulces protokola redzams, ka mājas īpašnieki izskatīja jautājumu par dzīvojamās mājas vecākā ievēlēšanu un darba samaksu. Saskaņā ar Likumu par dzīvokļu īpašumu šī aptauja tika veikta aptaujas veidā, dokumentā ir aptaujājamo paraksti, šajā aptaujā prasītāja nav piedalījusies. Tas skar visus mājas iedzīvotājus un tam nav nekāda sakara ar sabiedrības biedriem. Ar balsu vairākumu ir nolēmuši, konkrēti tai mājai, mājas vecākā darbu atmaksāt pēc noteiktās formulas un savāktiem līdzekļiem konkrētajā mājā. Dzīvokļu īpašnieku kopība ir ievēlējuši jaunu mājas vecāko, to prasītāja nezina. No lietā esošajiem materiāliem ir redzams, ka prasītāja nepiedalās aptaujās, ne sapulcēs. Nolikumam, kas ir pieņemts, vēl pirms jaunā dzīvokļu īpašuma likuma spēkā stāšanās 2008.gadā, pirmajā punktā teikts, ka katra dzīvojamā māja, tas ir dzīvokļu īpašnieki reizi gada beigās savā kopsapulcē pieņem lēmumu par mājas vecākā darbu un apmaksas jautājumu un tikai tad jautājums tiek tālāk skatīts kooperatīva pārvaldes institūcijās. Bet iniciatīva un darbības nāk no dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem. Mājas vecākais ne tikai veido saikni starp mājas iedzīvotājiem un valdi, bet ar visiem mājas iedzīvotājiem. Un nevar būt tā, ka mājas vecākais rīkojas tikai biedru interesēs. Kā, piemēram, konkrēti remontdarbi skar visus mājas iedzīvotājus, nevis atsevišķus mājas iedzīvotājus, visi remontdarbi tiek veikti priekš visiem mājas iedzīvotājiem. Lietā ir izraksts, kurš apliecina, ka dzīvojamās mājas Lilijas ielas 8 kooperatīva biedri ir 54% no dzīvokļu mājas iedzīvotājiem. Uz visiem iesniegumiem atbildes ir sniegtas un izskaidroti visi jautājumi. Par fonda izveidi: tas tika izveidots, pieņemts, saskaņots 29.11.20108. kopsapulcē, lietas materiāliem ir pievienots kopsapulces protokols, kopsapulces lēmums parādās 2008.gada tāmē un ir apstiprināts nolikums par mājas vecāko fonda izlietošanu. Uzskata, ka /pers. A/ prasība ir noraidāma, kā nepamatota.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausot pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudot un novērtējot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta pirmajai daļai tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Izskatot pušu starpā esošo strīdu, tiesa vadās no Kooperatīvo sabiedrību likuma, likuma „Par dzīvokļu īpašumu", kas bija spēkā līdz 2011.gada 1.janvārim, Dzīvokļa īpašuma likuma, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma un Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Lielupe-21" statūtiem (turpmāk - statūti).

Lietā nav strīda, ka atbildētāja, atbilstoši statūtu 1.1. punktam nodrošina kopīpašumā esošo dzīvojamo māju pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, tai skaitā nekustamā īpašuma /adrese/*(lietas 69.lapa)*.

Lietā nav strīda, ka prasītājai uz 2007.gada 28.septembra dāvinājuma līguma pamata pieder nekustamais īpašums /adrese/, ko apliecina zemesgrāmatu apliecība *(lietas 13.lapa).*

Lietā nav strīda, ka prasītāja nav Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Lielupe-21" biedrs*(lietas 85.-86.lapa)un* nav ar šo kooperatīvo sabiedrību noslēgusi sev piederošā dzīvokļa apsaimniekošanas līgumu.

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantā ir noteikti dzīvokļa īpašnieka pienākumi, tajā skaitā piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā, norēķināties par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana). Likuma 13.pants paredz, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā. Savukārt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumi noteikti Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 7.pantā.

Lietā pastāv strīds par to, vai prasītājai ir jāapmaksā atbildētāja izsniegtajos ikmēneša rēķinos norādītā pozīcija „mājas vecāko līdzekļu fonds", kas līdz 2013.gada decembrim bija noteikts Ls 0,98 jeb 1,39 EUR, bet no 2014.gada janvāra 1,47 EUR(*lietas 14.-25.lapa)*.

2008.gada 16.aprīlī atbildētāja Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība "Lielupe-21" atkārtotā pilnvaroto kopsapulcē pieņēma tāmi 2008.gadam, kurā noteica dzīvojamo māju vecāko fondā iemaksāt 0,02 Ls no m^2 (*lietas 39.lapa).*

Sabiedrības augstākā pārvaldes institūcija - biedru atkārtotā kopsapulcē 2008.gada 29.novembrī pieņēma nolikumu "Par mājas vecāko fonda izlietošanu"(*lietas 40.-42.lapa)*. Nolikuma 1.punktā paredzēts, ka katra dzīvojamā māja reiz gadā, gada beigās, savā kopsapulcē pieņem lēmumu par mājas vecākā darba apmaksu un valde pieņem lēmumu, cik reiz gadā veikt apmaksu. To, ka šādas sapulces notiek, apliecina atbildētāja iesniegtā dzīvojamās mājas Lilijas ielā 8 sapulces protokols(*lietas 91.-96.lapa)*. No sapulces protokoliem redzams, ka aptaujā par mājas vecākā ievēlēšanu un maksas noteikšanu mājas vecākajam ir piedalījušies vienīgi kooperatīvās sabiedrības biedri.

Dzīvokļu Nr.6;10;13;21;23;25;26;28;29;35;36;45;63;75;76;79;80;91;102;104;105 īpašnieki, kuri nav sabiedrības biedri, kas redzams no biedru uzskaites žurnāla(*lietas 85.-86.lapa),* šajā sapulcē nav piedalījušies.

Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Lielupe-21" statūtu 7.1.punkts noteic, ka dzīvojamo māju apsaimniekošanas un ekspluatācijas jautājumu risināšanai valde var apstiprināt dzīvojamo māju vecākos vai citu pašpārvaldes veidojumu un noteikt to pienākumus. Dzīvojamās mājas vecākais realizē saikni starp Sabiedrības biedriem un valdi. Dzīvojamās mājas vecāko ievēl dzīvojamās mājas kāpņu telpu pilnvarotie vai mājā dzīvojošo biedru sapulcē, ja to vēlas 1/3 no šiem biedriem.

2012.gada 13.februārī prasītāja griezusies pie atbildētājas ar lūgumu izskaidrot pozīcijas „Mājas vecāko līdzekļu fonds" radīšanas likumisko pamatu (*lietas 26.lapa).*

2012.gada 20.martā atbildētāja sniegusi atbildi, kur norādījusi, ka 2008.gada 29.novembrī Sabiedrības biedru kopsapulce pieņēma nolikumu par „Mājas vecāko fonda izlietošanu". Maksa tika noteikta 0,02 Ls kv.m. (*lietas 27.lapa).*

Atkārtoti prasītāja 2013.gada 22.aprīlī griezusies pie atbildētājas ar lūgumu izskaidrot jēdzienu „Mājas vecāko līdzekļu fonds", sniegt likumisku pamatojumu ikmēneša iemaksai un izsniegt dokumentu kopijas, kas to apliecina (*lietas 29. lapa).*

2013.gada 22.aprīlī atbildētāja sniegusi atbildi, kur norādījusi, ka Sabiedrība darbojas saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrības likumu, Sabiedrības statūtiem, Dzīvokļa īpašuma likumu un citiem LR likumiem. 2008.gada janvārī un februārī notikušas dzīvojamo māju sapulces, kurās izteikts priekšlikums izveidot „Mājas vecāko fondu", kas saistīts ar mājas vecāko un māju pilnvaroto nepieciešamo izdevumu segšanu. 2008.gada 29.novembra Sabiedrības biedru kopsapulce noteica maksu „Mājas vecāko fonda"0,02 Ls kv.m un pieņēma Nolikumu par DzĪKS „Lielupe-21" "Mājas vecāko fonda izlietošanu" (*lietas 30.lapa*).

2013.gada 4.novembrī prasītāja lūgusi atbildētājai atsūtīt sapulces protokolus un paziņot pilnvaroto uzvārdus, kuri tika ievēlēti. 2013.gada 7.novembra iesniegumā prasītāja lūgusi atbildētājai paziņot mājas vecākā uzvārdu(*lietas 31.-32.lapa).*

2013.gada 4.decembrī atbildētāja sniegusi atbildi, ka mājas pilnvarotos ievēl dzīvokļu īpašnieki atbilstoši Sabiedrības statūtu 5.1.1.-5.3.punktiem. Mājas vecāko ievēl atbilstoši Statūtu 7.1.-7.3.punktiem.*(lietas 33.lapa).*

Prasītāja 2014.gada 24.februārī atbildētājai nosūtījusi iesniegumu, kurā norādījusi, ka nav sabiedrības biedre. Lūgusi atsūtīt atskaiti par „Mājas vecāko līdzekļu fonda" savākto naudu par 2010.-2013.gadu un to izlietojumu(*lietas 34.lapa).*

Atbildētāja 2014.gada 24.februārī sniegusi prasītājai atbildi, kurā norādīts, ka prasītājai ir iespējas kļūt par sabiedrības biedru, nosūta apsaimniekošanas un pārvaldīšanas līguma 2 eks. ar lūgumu noslēgt līgumu(*lietas 35.lapa).*

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.pants noteic, ka ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistīti lēmumi dzīvokļu īpašumu mājā tiek pieņemti, ievērojot Dzīvokļa īpašuma likuma noteikumus par dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanu un tie ir saistoši ikvienam dzīvojamās mājas kopīpašniekam. Likuma 7.pants noteic, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumi, ir pamatojoties uz dzīvojamās mājas īpašnieka lēmumu, noteikti maksājumi. Tai skaitā 3.punkts paredz atlīdzību par pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā.

Dzīvokļa īpašuma likuma 13.pants „Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumu segšana" noteic:

„(1) Dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā.

(2) Dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus citu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kas nodrošina dzīvojamās mājas uzlabošanu un attīstīšanu, veicina optimālu tās pārvaldīšanas izdevumu veidošanu un attiecas uz:

1) kopīpašumā esošo dzīvojamās mājas elementu, iekārtu vai komunikāciju nomaiņu, kuras rezultātā samazinās mājas uzturēšanas izmaksas;

2) pasākumiem, kuru rezultātā samazinās izdevumi par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu."

Tātad dzīvokļu īpašnieki, slēdzot mājas pārvaldīšanas līgumu ar pārvaldnieku, paši ir tiesīgi nolemt gan par atlīdzību pārvaldniekam, gan par finanšu uzkrājuma veidošanu mājai nepieciešamajiem remontiem, un tas ir saistoši visiem dzīvokļu īpašniekiem.

Kooperatīvo sabiedrību likuma 2.pants noteic, ka šā likuma mērķis ir sekmēt kooperatīvo sabiedrību efektīvu saimniecisko darbību un to biedru ekonomisko un sociālo vajadzību apmierināšanu atbilstoši šā likuma 3.pantā noteiktajiem kooperatīvo sabiedrību darbības pamatprincipiem; radīt labvēlīgus apstākļus kooperatīvo sabiedrību darbībai.

Saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likuma 1.panta 5.punktu kooperatīvā sabiedrība ir brīvprātīga fizisko un juridisko personu apvienība, kuras mērķis ir sniegt pakalpojumus tās biedru saimnieciskās darbības efektivitātes paaugstināšanai.

Statūtu 2.1.punktā noteikts sabiedrības uzdevums – nodrošināt dzīvokļu īpašnieku kopīpašuma domājamo daļu un iekārtu pienācīgu apsaimniekošanu un uzturēšanu *(lietas 71.lapa).*

Kooperatīvo sabiedrību likuma 11.panta trešā daļa noteic, ka dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības darbību reglamentē šis likums, likums „Par dzīvokļa īpašumu", kā arī citi normatīvie akti.

Dzīvokļa īpašuma likuma 1.pants noteic, ka likuma uzdevums ir noteikt dzīvokļa īpašuma statusu, dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumus un atbildību, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības kompetenci un lēmumu pieņemšanas kārtību.

Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Lielupe-21"statūtu 1.1.punkts noteic, ka tā ir dibināta uz nenoteiktu laiku, un ir brīvprātīga dzīvokļu īpašnieku sabiedrība ar mainīgu biedru sastāvu, kuras mērķis ir apmierināt sabiedrības biedru ar dzīvokļa īpašuma ekspluatāciju saistītās sabiedriskās un sadzīves vajadzības un nodrošināt kopīpašumā esošo dzīvojamo māju, tai skaitā /adrese/, pārvaldīšanu un apsaimniekošanu. Statūtu 1.9.punkts noteic, ka sabiedrības apsaimniekošanā esošās dzīvojamās mājas nav sabiedrības īpašums, bet tās ir dzīvokļu īpašnieku kopīpašums.

Ņemot vērā, ka Kooperatīvās sabiedrības tiek izveidotas brīvprātīgi, to biedriem saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likuma 21.pantu ir saistoši kooperatīva sapulču un pārvaldes institūciju lēmumi. Tādejādi uz dzīvokļu īpašniekiem, kuri nav Sabiedrības biedri, konkrētajā gadījumā uz prasītāju, ir attiecināmi Dzīvokļa īpašuma likumā noteiktie pienākumi, un dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtie lēmumi, (bet līdz 2011.gada 1.janvārim likuma „Par dzīvokļu īpašumu" noteiktie pienākumi un dzīvokļu īpašnieku kopsapulces pieņemtie lēmumi). Tā kā prasītājai pieder dzīvokļa īpašums mājā, kuras apsaimniekotājs ir kooperatīvs un daļa dzīvokļu īpašnieki ir tā biedri(54%), uz prasītāju atbildētājas statūti nevar attiekties un atbildētājas kā kooperatīva pārvaldes institūciju pieņemtie lēmumi nevar būt saistoši.

Dzīvokļa īpašuma likuma 8.panta pirmā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašnieks ir persona, kas ieguvusi dzīvokļa īpašumu un īpašuma tiesības nostiprinājusi zemesgrāmatā. Atbilstoši likuma 10.panta 1.punktam dzīvokļa īpašnieka pienākums ir piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, atbilstoši 8.punktam - pildīt dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtos lēmumus. Dzīvokļa īpašuma likuma 16.panta otrās daļas 9.punkts noteic, ka vienīgi

dzīvokļu īpašnieku kopība ir tiesīga pieņemt lēmumu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumu noteikšanas un maksāšanas kārtību (līdzīgs regulējums līdz 2011.gada 1.janvārim tika noteikts likuma „Par dzīvokļu īpašumu" 27.^{2} pantā, ka dzīvokļu īpašnieku kopsapulce lemj par daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošas daļas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas formu dzīvokļu īpašnieku sabiedrības vai Civillikumā noteiktajā kārtībā savstarpēji noslēgta līguma veidā. Panta otrā daļa noteica dzīvokļu īpašnieku kopsapulces kompetenci).

Savukārt Dzīvokļa īpašuma likuma 15.pants definē dzīvokļu īpašnieku kopību: tā ir pārvaldes institūcija dzīvojamā mājā, kas sadalīta dzīvokļu īpašumos. Tās sastāvā ir visi mājas dzīvokļu īpašnieki. Atbilstoši likuma 16.pantam tieši kopībai ir tiesības izlemt ikvienu jautājumu, kas attiecas uz kopīpašumā esošo daļu.

Tātad, ja izlemjamais jautājums ir pakalpojuma saņemšana vai apmaksa dzīvojamai mājai kopumā, tad lēmumu pieņem dzīvokļu īpašnieku kopība. Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumam tā ir „dzīvojamās mājas īpašnieks", kuram jāveic obligātās pārvaldīšanas darbības. Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 3.punkts noteic pienākumu dzīvokļa īpašniekam norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu, kā arī 13.panta pirmā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai.

Dzīvokļu īpašuma likuma III nodaļa nosaka dzīvokļu īpašnieku kopības statusu, kompetenci un kārtību, kādā dzīvokļu īpašnieku kopība pieņem lēmumus.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta sestajai daļai, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Kā izriet no Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 16.jūnija spriedumā lietā Nr. SKA 23/2011, dotā skaidrojuma, tad „daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas kopīpašuma kopīga pārvaldīšana ir īpašs īpašuma tiesību īstenošanas veids, kura ietvaros katrs dzīvokļa īpašnieks nav pilnībā patstāvīgs subjekts, bet tiesības var īstenot tikai kopā ar citiem dzīvokļu īpašniekiem. Respektīvi, mājas pārvaldīšanas jautājumos atsevišķs dzīvokļa īpašnieks nav patstāvīgs tiesību subjekts, bet iekļaujas tiesību subjektā - dzīvokļu īpašnieku kopumā".

Latvijas Republikas Augstākas tiesas Senāta Civillietu departamenta 2010.gada 26.maija spriedumā Nr.SKC-151/2010 norādīts, ka „likuma „Par dzīvokļu īpašumu"(spēkā līdz 2011.gada 1.janvārim) 27.^{2} pants" (izlemt jautājumus, kas saistīti ar kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu) „attiecas uz dzīvokļu īpašnieku kopsapulces nevis dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības dalībnieku sapulces tiesībām lemt par apsaimniekošanas jautājumiem".

Tiesa secina, ka lietā nav iegūti nekādi pierādījumi, kas apliecinātu, ka dzīvokļu īpašnieku kopība likumā paredzētā kārtībā jebkad būtu lēmusi par mājas vecāko līdzekļu fonda izveidošanu un šādu maksājumu iekasēšanu no visiem dzīvokļu īpašniekiem.

Likumā „Par dzīvokļu īpašumu" 12.pantā, kas bija spēkā līdz 2011.gada 1.janvārim, Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantā ir noteikti dzīvokļu īpašnieku pienākumi attiecībā uz nama kā kopīpašuma apsaimniekošanas izdevumu segšanu. Taču tiesa atzīst, ka apsaimniekošanas izdevumu jēdziens nav tulkojams tik plaši, ka varētu prasīt no dzīvokļa īpašnieka kādus citus izdevumus, kas saistīti ar kooperatīva izveidotu fondu uzturēšanu. Arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2010.gada 24.novembra spriedumā Nr.SKC-245/2010 līdzīgā lietā par kooperatīvo sabiedrību pieņemtajiem lēmumiem norādījis uz šādu nostādni, ka „kooperatīvās sabiedrības biedri drīkst savstarpēji uzņemties dažādas sankcijas par kopīgu lēmumu nepildīšanu, taču likums neļauj tās attiecināt uz personām ārpus šīs sabiedrības, pat piesaucot taisnīguma argumentu".

Biedrības statūtu 3.5.1.punkts noteic, ka biedru pienākums ir ievērot Sabiedrības statūtus un pildīt kopsapulces un pilnvaroto sapulces, valdes un revīzijas komisijas lēmumus. 3.5.4.punkts noteic, ka sabiedrības biedra pienākums ir izpildīt savas saistības, kas attiecas uz darba ieguldījumu un finansiālo līdzdalību sabiedrības darbībā.

„Vienlīdzības principam ir jāgarantē vienotas tiesiskās kārtības pastāvēšana. Proti, tā uzdevums ir nodrošināt, lai tiktu īstenota tāda tiesiskas valsts prasība kā likuma aptveroša ietekme uz visām personām un lai likums tiktu piemērots bez jebkādām privilēģijām. Tas garantē likuma pilnīgu iedarbību, tā piemērošanas objektivitāti, kā arī to, ka nevienam nav ļauts neievērot likuma priekšrakstus."(Satversmes tiesas 2005.gada 14.septembra spriedums lietā Nr.2005-02-0106 secinājumu daļas 9.1.punkts).

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesību doktrīnā V.Bukovskis uzsvēris, ka prāvnieku strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai un vienīgi šie dati ir tiesai nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls(V.Bukovskis, Civilprocesa mācības grāmata, Rīga, 1933., lpp.235).

LR Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2012.gada 21.marta spriedumā lietā Nr.SKC-98/2012. norādījis, ka „tiesai, izskatot lietu, jānoskaidro apstākļi, kuri ietilpst pierādīšanas priekšmetā-prasības pamata fakti un atbildētāja iebildumu pamata fakti(meklējamie fakti). Turklāt jāievēro, ka meklējamos faktus norāda puses, bet faktu sastāvu, kas jāpierāda lietā, galīgi nosaka tiesa saskaņā ar tām materiālo tiesību normām, kuru hipotēzēs ir norādīti fakti, kas nosaka pušu apstrīdētās un aizskartās tiesības un tām atbilstošus pienākumus. No iepriekš minētā izriet, ka, izskatot lietu, tiesai primāri jānoskaidro, kādu tiesisko attiecību ietvarā strīdus attiecības ir vērtējamas",.

LR Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2012.gada 28.septembra spriedumā lietā Nr.SKC-1024/2012 norādījis, ka „ prasības pamata un priekšmeta norādīšana nodrošina atbildētājam iespēju sagatavoties aizstāvībai, izteikt iebildumus un iesniegt pierādījumus, ņemot vērā pierādīšanas priekšmetu". Tas nodrošina arī Civilprocesa likuma 10.pantā ietvertā pušu sacīkstes principa ievērošanu.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka (..)tiesa var apspriest prasījumu pamatotību vai nepamatotību, vadoties vienīgi no tiem faktiem un apstākļiem, kurus puses norādījušas kā prasības, pretprasības vai iebildumu pamatu(Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga, 2006. 280.lpp.).

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai, atbildētājs nav iesniedzis prasības pieteikumā izteikto prasījumu atspēkojošus

pierādījumus.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājas Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Lielupe- 21" biedru kopsapulces nolikums par „Mājas vecāko fonda izveidošanu" noteikt maksu šajā fondā prasītājai, kura nav šīs sabiedrības biedrs, nav saistošs un atbildētājas rēķinos iekļautā pozīcija „Mājas vecāko līdzekļu fonds" nav pamatots, līdz ar to šī pozīcija prasītājas rēķinos iekļauta nelikumīgi.

Prasītāja, iesniedzot prasību ir samaksājusi valsts nodevu 71,14 *euro* (lietas12.lapas) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro, 1,25 euro* (lietas 10.;48.lapa). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu norādītie tiesas izdevumi ir piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

Prasītājai radušies ar lietas vešanu saistītie izdevumi- ceļa izdevumi sakarā ar ierašanos uz divām tiesas sēdēm no Rīgas uz Aizkraukli un atpakaļ, rēķinot 10 litri dīzeļdegvielas uz 100 km- 23,10 EUR un 19,58 EUR(lietas 50.,90.lapa), kas saskaņā arCivilprocesa likuma 44.panta otro daļu piedzenami no atbildētājas prasītājas labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāmas 10 dienas sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 44.panta otro daļu,189.,190.,193.,194., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ prasību apmierināt.

Atzīt par nelikumīgu Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Lielupe- 21", reģistrācijas Nr./numurs/, prasību /pers. A/, personas kods /personas kods/, maksāt naudu izveidotajā kooperatīvajā fondā „Mājas vecāko līdzekļu fonds".

Piedzīt no Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Lielupe- 21", reģistrācijas Nr./numurs/par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu 71,14 EUR(septiņdesmit vienu *euro* 14 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,95 EUR(piecus *euro* 95 centus), ar lietas vešanu saistītos izdevumus 42,76 EUR(četrdesmit divus *euro* 76 centus).

Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvai sabiedrībai „Lielupe- 21" sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20(divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības 2015.gada 10.februārī apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2015.gada 10.februārī.

Tiesnese J.Bebriša